

STRATEGII GLOBALE. Siria, piesă majoră în „Drumul Mătăsi” și în proiecte energetice, în centrul unui conflict mondial de tip nou

RĂZBOIUL DIN SIRIA, CAUZAT DE „RĂZBOIUL GAZODUCTELOR“?

La originea războiului din Siria s-ar afla un conflict ce opunea proiecte energetice concurente – cel iraniano-irakiano-sirian și cel qataro-saudito-turc, potrivit Slate.

gabriela.anghel@romanalibera.ro

Războiul din Siria mobilizează peste o treime din țările planetei, dar nu este un război mondial. Evidențiază fricțiunile între SUA și Rusia, dar nu este vorba de un Război Rece. Amintește de războiul din Afganistan, dar într-o lume multipolară, estimează analiștii anglo-saxoni. Potrivit lor, originile războiului sirian s-ar afla într-un conflict ce opunea proiecte energetice concurente. Este vorba despre un proiect iraniano-irakiano-sirian și un proiect qataro-saudito-turc care ar fi permis reînvierea proiectului occidental Nabucco, destinat să reducă dependența Europei de gazul rus și să împiedice construirea proiectului rus South Stream.

Luptele energetice între americani și ruși s-au resimțit în Europa și Turcia. Presiunile americane au permis ceea ce Rusia nu dorea – anularea proiectului South Stream și înlocuirea lui la sud de Turkish Stream și la nord de o creștere a volumului conductei North Stream, spre marea fericire a Berlinului. Dacă Ankara ar avea încă posibilitatea de a furniza Europei gaz rusesc, pare să fi pierdut definitiv acest vis de a aduce gaz din Qatar spre Europa prin teritoriul sirian, pentru că intrarea Rusiei în război în Siria nu va permite o prăbușire rapidă a regimului lui Bashar al-Assad așa cum se așteptau diplomații ostili puterii actuale de la Damasc. Pe harta proiectului conductei de gaz qataro-saudito-turc, acesta ar urma să traverseze centrul Siriei (zona Palmira, ocupată de Statul Islamic) și apoi nordul regiunii Alep, inima zonei libere pe care Ankara dorea să o stabilească. Numai că potențiala cădere

a regimului sirian, pe care analiștii și media o descriu ca pe un scenariu nedorit de Moscova, pare să pună o problemă la fel de importantă unei alte puteri de anvergură – China.

China, în așteptare

Destabilizarea regională în Libia, dar și în Irak a adus atingeri considerabile intereselor Chinei. Beijingul consuma circa 50% din energia irakiană în 2013 și tendința era de creștere în anii următori. În Libia, China avea numeroase interese și procedase la numeroase investiții pentru a avea acces la marea petroliferă a țării. Căderea lui Gadhafi a reprezentat o lovitură pentru Beijing și ne amintim că mii de lucrători chinezi au fost evacuați cu nave și avioane de la rafinăriile libiene. Acum,

China vede sursele sale de energie distruse din ce în ce de politica occidentală în regiune și Beijingul dă o atenție specială regimului de la Damasc, atât din rațiuni politice, cât și economice. Practic, stă în așteptare pentru a reda viață unui proiect gigantic de diplomatie economică – restabilirea „drumului mătăsi”, inițiat în 1996 de autoritățile chineze. Astăzi, diferite tronsoane sunt luate în considerare, atât terestre, cât și maritime. Nodul mediteranean este fundamental pentru permiterea conexiunii între sudul Eurasiei și Oceanul Indian spre Europa. Și, în acest proiect, porturile turce, siriene și libaneze sunt privite de Beijing ca fundamentale. „Fără Damasc, nu există coeziune globală pentru proiectul chinez al Drumului Mătăsi.” Proiectul Califatului

al organizației jihadiste Statul Islamic pare să interfereze cu proiectul chinez „Drumul Mătăsi” și Beijingul ar putea, în

viitorul apropiat, să considere că este dator să securizeze și stabilizeze zonele traversate de ruta mătăsi, așa cum a făcut în

» Fără Damasc nu există coeziune globală pentru proiectul chinez „Drumul Mătăsi” și proiectul „Califatului”, al SI, interferează interesele Chinei.

Asia centrală sau în Golful Aden contra pirateriei globale.

Turkish Stream, viitor incert

Potrivit unor oficiali ruși din cadrul gigantului rus Gazprom, Putin ar putea decide oricând oprirea lucrărilor la proiectul gazoductului Turkish Stream, ca represalii contra Ankarei pentru doborârea unui avion al forței aeriene ruse. Kremlinul a impus Turciei sancțiuni economice după incidentul de săptămâna trecută, dar până în prezent nu au fost afectate exporturile energetice ruse spre Turcia, care se află în centrul relațiilor lor economice. Min-

istrul rus al Economiei, Alexei Uliukaiev, declara marți că nici o decizie nu a fost luată în privința acestui proiect și nici în privința unei centrale nucleare pe care Rusia o construiește în Turcia. Sursele din Gazprom citate de Reuters au precizat că în interiorul întreprinderii nu a fost luată nici o decizie asupra schimbării de orar pentru Turkish Stream, dar au precizat că se așteaptă deciziile președintelui Putin, în contextul sancțiunilor impuse Turciei după doborârea avionului rus. Înghetarea lucrărilor gazoductului Turkish Stream, destinat să pompeze gaz rusesc prin Turcia spre Europa de Sud, ocolind teritoriul Ucrainei, ar fi mai mult simbolică decât practică, având în vedere că proiectul este deja mult întârziat și persistă dubii privind viabilitatea sa. Și oricum, oprirea lucrărilor nu va afecta proiectul rus pentru stimularea exporturilor de gaz spre nordul Europei. Gazprom merge înainte cu planurile de extindere a gazoductului Nord Stream în Germania, în pofida rezistenței mai multor state ex-comuniste din estul Europei. ■

NATO. Alianța Nord-Atlantică se extinde în Balcani

Munteșnegru, invitat să adere la NATO

Ministrii de Externe ai țărilor membre NATO au invitat miercuri micul stat Munteșnegru să adere la Alianța Atlantică de Nord, decizie „istorică” ce a provocat amenințări din partea Rusiei.

gabriela.anghel@romanalibera.ro

În cadrul reuniunii de la Bruxelles a celor 28 de miniștri de Externe ai țărilor membre NATO, statul Munteșnegru a fost invitat să se alăture Alianței, aderarea sa urmând să devină efectivă peste un an și jumătate. Ea va fi precedată de o fază de negociere, urmată de o ratificare în parlamentele naționale. Dorința Munteșnegrului de aderare la NATO a primit recent susținerea SUA, secretarul de stat american, John Kerry, subliniind din nou că „NATO nu reprezintă o amenințare pentru nimeni”, iar invitația adresată Munteșnegrului nu vizează Rusia. La 30 noiembrie, secretarul general al Alianței, Jens Stoltenberg, declara: „Va fi o decizie istorică, semnalând angajamentul nostru continuu în favoarea Balcanilor Occidentali și politica noastră a porților deschise”. În septembrie, ministrul rus de Externe, Serghei Lavrov, declara că orice expansiune a NATO este „o eroare, o provocare” și preciza în media rusă că politica NATO zisă a porților deschise este „o politică iresponsabilă care

aduce atingere voinței de construire a unui sistem de securitate egal și împărțit în Europa”. Rusia a avertizat miercuri, 2 decembrie, mai multe țări ale Alianței în privința acestei noi expansiuni a NATO, știut fiind că Moscova consideră lărgirea spre est a NATO ca pe o amenințare strategică ce vizează reducerea sferei sale de influență. Moscova a încercat să mobilizeze opoziția din mai multe țări membre ale Alianței, ca și cea din comunitatea sârbă din Munteșnegru, care a cerut un referendum.

Rusia duce de mulți ani o politică de influență în Balcani folosind leverul solidarității pan-ortodoxe în Serbia, Macedonia, în Republica sârbă Bosnia și în Munteșnegru, ca și prin intermediul investițiilor, în special în domeniul energiei. Miniștrii de Externe ai statelor membre NATO au rupt cooperarea practică cu Rusia în aprilie 2014, după ce Rusia a anexat peninsula ucraineană Crimeea și a declanșat conflictul în estul ucrainean, care a ucis peste 8.000 persoane.

Ei continuă să discute cu Moscova prin căi politice și militare.

Extindere spre est

După separarea sa de Serbia și proclamarea independenței în 2006, Munteșnegru, țară cu 630.000 locuitori, s-a angajat, asemenea altor țări din Balcani, într-o apropiere de NATO.

Șase ani după Albania și Croația, ultimele țări care s-au alăturat Alianței în 2009, aderarea Munteșnegrului are valoare de simbol.

Trei alte state, Georgia, Bosnia-Herțegovina și Macedonia, aspiră să adere la NATO, dar sunt mai puțin avansate în cererile lor. Cazul Georgiei este considerat în mod special sensibil. După intervenția sa militară în Georgia în vara anului 2008, Rusia a recunoscut independența republicilor georgiene separatiste Osetia de Sud și Abhazia și prezența armatei ruse în aceste teritorii vizează blocarea intrării Georgiei în Alianța Nord-Atlantică. Și, dornice să menajeze Rusia, Franța și Germania se opun.

O altă problemă dificilă este și cea a aderării Ucrainei. NATO susține modernizarea capacităților militare ucrainene, dar aderarea dorită de Kiev nu este pe ordinea de zi. O majoritate a țării vrea să evite provocarea Rusiei, relațiile ruso-ucrainene fiind foarte tensionate după anexarea Crimeii și în urma crizei din estul ucrainean. Aderarea la NATO prevede ca țara candidată să-și regleze conflictele teritoriale în curs, un alt mare obstacol pentru Georgia și Ucraina. Tratatul fondator al Alianței estimează că un atac comis contra unui aliat este considerat un atac contra tuturor membrilor și oferă garanția unei protecții pentru oricare dintre membri.

Strategie antirăzboi hibrid

La reuniunea de la Bruxelles, șefii diplomațiilor din țările Alianței au adoptat o strategie pentru a răspunde amenințărilor tactice „războiului hibrid”. Anexarea Crimeii de către Rusia, care a recurs la forțe speciale fără nici un însemn militar, numite „mici omuleți verzi”, s-a produs

» Kremlinul a declarat că expansiunea continuă a NATO spre est va duce la represalii din partea Rusiei.

fără nici un foc de armă, strategia și tacticile folosite de Kremlin fiind exemple de tip „război hibrid”. Este vorba de o combinație de amenințări civile și militare, de operațiuni secrete și publice, de propagandă și minciuni, a declarat Stoltenberg, care a subliniat că „din acest motiv vom face capacitățile noastre mai reactive” și NATO va dezvolta și capacitățile de informații, forțele sale speciale și se va dota pentru a face față atacurilor cibernetice.

Kremlinul se simte amenințat

Rusia a desemnat NATO ca principala amenințare externă pentru securitatea sa în noua versiune a doctrinei sale militare, aprobată de președintele Vladimir Putin și publicată la finele anului trecut. Doctrina evidențiază îngrijorarea față de „întărirea capacităților ofensive ale NATO direct la frontierele ruse și măsurile luate pentru desființarea unui sistem global de apărare antirachetă în Europa de Est.

De asemenea, Moscova a denunțat de mai multe ori decizia Alianței de a poziționa trupe în mai multe țări membre situate la frontierele ruse – țările baltice sau Polonia – și critică cu orice prilej proiectul american de apărare anti-rachetă în estul Europei. ■

ANUNȚ

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași anunță organizarea concursurilor privind ocuparea următoarelor posturi de cercetare vacante, perioadă nedeterminată, în conformitate cu prevederile Legii 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare dezvoltare a prevederilor HOTĂRĂRII nr. 457 din 4 mai 2011 privind aprobarea Metodologiei-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior și a „METODOLOGIEI DE CONCURS, pentru ocuparea posturilor de cercetare în Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, aprobată prin Hotărârea Senatului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași nr. 6 din data de 28.02.2013, după cum urmează:

Posturi de cercetare-perioadă nedeterminată:

Departament	Poziție în Statul de funcții	Funcția de Cercetare	Profilul postului de cercetare
Departamentul de Cercetare Interdisciplinar - Domeniul Științe	1	Cercetător științific I	Matematică și științe ale naturii; Chimie și inginerie chimică ; Cercetare de bază; Elaborare proiecte de cercetare; Elaborare de lucrări științifice; Evaluarea activității de cercetare; Elaborarea și coordonarea proiectelor de cercetare.
Departamentul de Cercetare Interdisciplinar - Domeniul Științe	4	Cercetător științific II	Matematică și științe ale naturii; Fizică ; Cercetare de bază; Elaborare proiecte de cercetare; Elaborare de lucrări științifice; Evaluarea activității de cercetare; Elaborarea și coordonarea proiectelor de cercetare.
Departamentul de Cercetare Interdisciplinar - Domeniul Socio-Uman	9	Cercetător științific II	Științe umaniste și arte; Filologie ; Cercetare de bază; Elaborare de proiecte de cercetare; Elaborare de lucrări științifice; Informare/Documentare în specialitate; Organizarea/participarea la manifestări științifice.
Departamentul de Cercetare Interdisciplinar - Domeniul Socio-Uman	12	Cercetător științific II	Științe umaniste și arte; Filologie ; Cercetare de bază; Elaborare de proiecte de cercetare; Elaborare de lucrări științifice; Informare/Documentare în specialitate; Organizarea/participarea la manifestări științifice.

Posturile au fost publicate de către Ministerul Educației Naționale în Monitorul Oficial al României, nr. 1304, partea a III-a, din data de 25.11.2015;

Tematica probelor de concurs, calendarul desfășurării concursului, conținutul dosarului de candidatură, descrierea posturilor de cercetare, activitățile aferente postului, salariul minim de încadrare a postului la momentul angajării, tematica probelor de concurs, comisiile de concurs sunt afișate pe http://www.uaic.ro/angajari_uaic/concursuri-posturi-didactice-si-de-cercetare-sesiunea-noiembrie-2014-februarie-2015/ și pe <http://jobs.edu.ro/admin/posturi.php>.

Înscrierea la concurs se face în termen de 30 de zile de la data publicării anunțului în ziar. Dosarele de candidatură se depun la Serviciul Personal și Dezvoltare Profesională, șef serviciu, ing. Larie Tița, personal de către candidat sau prin postă la adresa Iași, B-dul Carol I, nr. 11, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza, Corp „J”, etaj I, Serviciul Personal și Dezvoltare Profesională.